

12. 5. 2023

ID: 116414

Občanské průkazy v mobilu – novela zákona zavádějící eDokladovku

V připomínkovém řízení se v současné době nachází novela zákona č. 12/2020 Sb., o právu na digitální služby a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony (dále jen „Novela“), která umožní prokazování totožnosti a dalších skutečností plně digitální cestou pomocí tzv. eDokladovky.

I. Současná právní úprava

Občané na základě současné úpravy prokazují svoji totožnost osobě vyžadující předložení osobního dokladu nebo jiného dokumentu pouze fyzicky vyhotoveným osobním dokladem či jiným dokumentem (občanský průkaz, řidičský průkaz, oddací list apod.). Tyto doklady jsou veřejnými listinami:

- jednak na základě ustanovení § 567 zákona č. 89/2012 Sb., občanský zákoník, ve znění pozdějších předpisů, jenž upravuje pojem veřejné listiny a stanoví, že veřejnou listinou je mj. listina vydaná orgánem veřejné moci; jde tedy o pojem veřejné listiny v materiálním smyslu;
- jednak proto, že je různé právní předpisy označují za veřejnou listinu přímo (např. cestovní pas podle ustanovení § 2 odst. 1 zákona č. 329/1999 Sb., o cestovních dokladech, ve znění pozdějších předpisů [dále jen „**zákon o cestovních dokladech**“]); zde jde o veřejnou listinu ve formálním smyslu.

Již zmíněný občanský průkaz patří bezpochyby mezi nejrozšířenější typy průkazů totožnosti. Jeho definice je upravena v ustanovení § 2 odst. 1 a 2 zákona č. 269/2021 Sb., o občanských průkazech, ve znění pozdějších předpisů, podle které je občanský průkaz „*veřejná listina, kterou osoba, již je občanský průkaz vydán, prokazuje svou totožnost a skutečnosti v ní uvedené*“ a také „*prostředek umožňující uložení nebo užití dat potřebných pro elektronickou identifikaci a autentizaci držitele občanského průkazu nebo pro jiné elektronické úkony*“. Vzhledem k masové rozšířenosti občanského průkazu předpokládá důvodová zpráva k Novele, že občanský průkaz bude prvním osobním dokladem, který se zařadí do eDokladovky. Novela je však koncipovaná tak, že umožňuje zařazení i dalších osobních dokladů a jiných dokumentů.

II. Navrhovaná právní úprava

Gros Novely spočívá v doplnění ustanovení § 9a až § 9d do zákona č. 12/2020 Sb., o právu na digitální služby, ve znění pozdějších předpisů (dále jen „**ZoPDS**“), která budou společně nadepsána rubrikou „*Právo na využití digitálního stejnopisu průkazu*“.

Ustanovení § 9a ZoPDS umožní občanům prokázat totožnost nebo jinou skutečnost prostřednictvím tzv. digitálního stejnopisu průkazu tam, kde právní předpis nebo výkon působnosti vyžaduje prokázání totožnosti nebo jiné skutečnosti průkazem, který je veřejnou listinou hmotné povahy. Tento stejnopis zprostředkuje data prostřednictvím mobilní aplikace (ve správě portálu veřejné správy) nebo samotného webového rozhraní portálu veřejné správy. Zmíněná aplikace pro mobilní zařízení poskytne občanovi možnost ukládat, aktualizovat a důvěryhodně prezentovat údaje o dokladech vydaných státem.

Novelou navrhované ustanovení § 2 odst. 5 ZoPDS pak definuje digitální stejnopis průkazu jako výpis z informačního systému veřejné správy o průkazu a jeho obsahu zpřístupněný prostřednictvím mobilní aplikace nebo portálu veřejné správy (webové rozhraní). Výpis bude potvrzovat (i) existenci daného dokladu a (ii) údaje na dokladu uvedené, a to v daném čase.

Ustanovení § 9b ZoPDS pak stanovuje, že poskytovatelem digitálního stejnopisu a mobilní aplikace bude správce portálu veřejné správy, tedy nově vzniknuvší Digitální a informační agentura. Ta na portálu veřejné správy dále zveřejní seznam průkazů, jejichž digitální stejnopis bude možné získat.

Navrhovaná právní úprava v ustanovení § 9c ZoPDS určuje, že digitální stejnopis je nepřenositelný, tedy, že možnost užití digitálního stejnopisu bude vázána výlučně na osobu držitele průkazu. Dle stejného ustanovení musí být držitel průkazu zároveň i držitelem prostředku pro elektronickou identifikaci vydaného v rámci kvalifikovaného systému elektronické identifikace (např. skrze bankovní identitu).

Ustanovení § 9d ZoPDS stanovuje poskytovateli digitálního stejnopisu (Digitální a informační agentuře) povinnost, aby před jeho každým zpřístupněním ověřil platnost v něm uvedených údajů a zajistil, aby výsledek ověření byl po zpřístupnění digitálního stejnopisu seznatelný. Jestliže nebude možné provést ověření přes mobilní aplikaci (offline režim), ověřovatel dokladu bude varován o této skutečnosti a bude na jeho rozhodnutí (dle konkrétní životní situace), zda toto ověření bude považovat za dostatečně průkazné.

Novela dále zakazuje v změněném ustanovení § 3 odst. 1 zákona o cestovních dokladech, aby byl digitální stejnopis používán k překročení hranice s členským státem Evropské unie nebo vnější hranice (např. při letech do třetích zemí).

Novela by měla nabýt účinnosti dne 1. ledna 2024. Fakticky však bude možné začít používat digitální stejnopis až ve chvíli, kdy jej poskytovatel digitálního stejnopisu (Digitální a Informační agentura) zveřejní na portálu veřejné správy.

III. Občanské průkazy

Takto nastavená právní úprava tedy umožní implementaci nejen občanských průkazů do mobilní aplikace eDokladovka. Pilotním projektem je však, jak již bylo zmíněno, občanský průkaz. Data o občanském průkazu budou získávána z informačního systému evidence občanských průkazů, kterou spravuje Ministerstvo vnitra. Prostřednictvím portálu občana budou z pověření držitele eDokladovky, tedy občana, tato data ze systému poskytnuta a vytvoří se z nich digitální stejnopis občanského průkazu, který se dále přenesení do mobilní aplikace eDokladovka.

Takto získaný digitální stejnopis občanského průkazu nahraný v mobilní aplikaci eDokladovka bude moci občan použít k prokázání své totožnosti vůči:

- orgánům veřejné moci při výkonu jejich působnosti; a
- orgánům veřejné moci a soukromoprávním subjektům v případě, že povinnost prokázání totožnosti nebo jiné skutečnosti stanoví výslovně právní předpis.

Co se týče soukromoprávních subjektů, kdy dochází k prokázání totožnosti mimo povinnost stanovenou explicitně právním předpisem, bude možné digitální stejnopis použít, souhlasí-li s tím obě strany (např. při půjčení auta v autopůjčovně). Raritou však stále budou situace, kdy se bez občanského průkazu v jeho fyzické podobě i nadále neobejdeme, jako je například ustřížení rohu občanského průkazu při uzavření manželství.

IV. Závěr

Novela nepochybně sjednotí současnou praxi, kdy některé veřejné listiny mohou být vydávány nejen v elektronických stejnopisech, ale i v elektronickém originále, což lze hodnotit pozitivně. Aplikace eDokladovka je tak dalším krokem kupředu v oblasti digitalizace veřejné správy v České republice a zároveň krokem, který všem z nás zjednoduší pokazování totožnosti, a to prostřednictvím mobilní aplikace. Novela zároveň nikoho nenutí k získání digitálního stejnopisu, neboť je založena na bázi dobrovolnosti. Povinnost mít hmotnou podobu osobního dokladu však bude i nadále zachována, neboť nebude možné digitální stejnopis vydat, aniž by existoval jeho fyzický protějšek.

Matěj Novák

Weinhold Legal

Weinhold Legal, s.r.o. advokátní kancelář

Florentinum
Na Florenci 15
110 00 Praha 1

Tel.: +420 225 385 333
Fax: +420 225 385 444
e-mail: wl@weinholdlegal.com

Zpracováno s využitím důvodové zprávy k návrhu zákona, kterým se mění zákon č. 12/2020 Sb., o právu na digitální služby a o změně některých zákonů, ve znění pozdějších předpisů, a další související zákony, čj. předkladatele 19022/2023 - ÚVČR

© EPRAVO.CZ – Sběrka zákonů, judikatura, právo | www.epravo.cz

👤 Matěj Novák (Weinhold Legal)

📅 12. 5. 2023